

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide czimzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyitléri
közlemények.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . . . 4 frt
Fél évre . . . 2 »
Negyedévre . . . 1 »
Egyes szám ára: 40 kr.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmontetlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGETES TARTALMU HETILAP

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: POór Sándor. Főmunkatárs: Ifj. Nagy-Ferencz.

Válasz a „Szellemi proletárok” c. cikkre és még valami:

Tisztelt Cikkiró ur!

Becsés lapjának 30-iki számában „Szellemi proletárok” című cikkében megemlékezik a közönség körében mindinkább jobban elterjedő törekvésről, mely szerint az fiát előszeretettel adja a tudományos pályára és viszont retteg és irtózik az ipari vagy kereskedelmi pályától. Cikkéből azt vesszem ki, hogy Ön nem tudja okát ennek, az ellenszenvnek és kérde, hogy hát mi rettegni való és általában mi különös van abban, ha az intelligens szülő törekvő fiát e pályák egyikére adja.

Nos tehát én ezt a rettegést, ezt az irtózást teljesen megérthetőnek és jogosnak tartom!

Mert tény az, hogy kereskedő vagy iparos tanocnak — kevés kivétellel — még ma is olyan ifjút adnak, a ki az iparos pálya kivételével semmi más pályára nem alkalmas; a kit egy iskola sem tűr még kebleiben, mert a minimális eredményt nem tudta felmutatni, vagy onnan rossz erkölcsi magaviselete miatt kellett távoznia; a ki sem dolgozni, sem tanulni nem akar. Az ilyen tanóczt idővel segéd lesz, de nem aravallóságánál, hanem csak koránál fogva, mert a természet törvénye szerint elvégre kinő az inasok sorából a fölszabadítani muszáj. Ezek a muszájból lett segédek aztán jórészt megbizhatatlanok, nagybolók, némelykor dorobázolók és minden tudás nélkül valók.

Mikor pedig az intelligens szülő mindennek tudtával van — csoda-e, hogy fiát nem adja a kereskedésbe? Igen tisztelt cikkiró ur, mondja meg őszintén, hogy miután Ön elemi iskolát és a középiskola alsó osztályait sikerrel elvégezte, elment volna kereskedőnek vagy iparosnak? Azaz kereskedő tanocnak! mert első sorban is tanulni kell a mesterséget. Ugyebár, nem? De kérde, hogy miért éppen Önre hivatkozom? Nos, hát ezt

kérde mindenki. És én ezt a kérdést helytvalónak tartom — mert jogos. Mert jó családból való, tisztességes, törekvő fiútól nem is lehet kívánni, hogy lemondván egy tanulmányainak megfelelő existenciáról, a mai viszonyok és rendszer mellett menjen az ipart vagy a kereskedést tanulni, vagyis elmenjen tanoncnak — nem inasnak. Mert jegyezzük meg, hogy az a fiu, a ki kereskedésbe vagy iparvállalatba áll be, tanulni nem tanuló, hanem inas, ki gazdájának és a segédeknek a szó szoros értelmében inasa és igen gyakran szolgai teendőket végez.

Én a rendszert hibáztatom, nem a szülőket, kik gyermeküknek szerető gondozói és a természetből fogya is azon vannak, hogy azoknak minél boldogabb jövőt biztosítsanak. Valamint nem lehet hibáztatni az éretlen fiút, kinek rettegése, irtózata e pályától nem minden ok nélkül való.

Már most az a kérdés, ha ilyen uton aravalló segédek nem lehet képezni, mi a teendő arra nézve, hogy a cél elérhető legyen?

A kereskedelmi akadémiákat tetszik említeni? A kereskedelmi akadémiák nem nevelnek kereskedő segédek, mert az innén kikerült ifjak nem mennek, de nem is valók a »pudli« mellé. Nem az üzletben nőnek fel s azt a néhányat leszámítva, kik házi körülményei miatt üzleti teendőkben is kényyszerítve vannak néha részt venni, teljesn idegenek és szakatlanok az üzleti légkör iránt. Egy-egy nagykereskedő az irodában alkalmazhatja őket, hanem a kereskedők nagy tömege nélkülözni kénytelen. Az akadémiák hallgatói a bankok, biztosító intézetek kötelekeibe lépnek, java részük a kereskedelmi bürokráciát szolgálja, képzettségük és ismereteik csak szorványosan érvényesülnek a a detailkereskedés terén — hol pedig erre jobb alkalmuk nyílnék, mint a nagykereskedésben.

Vagy más részről az ipariskolákra tetszik utalni? Ha ilyenek is vannak. Ezek már jobban megfelelnek a hivatásnak csak hogy a jelentkezők közül minden századik nyer fölvételt. Nálunk kellő mennyiségű ipariskoláról

az állam nem gondoskodik, míg pl. Angolországban a nagy gyáraknak is megvan a maguk külön iskolája, hol maguknak embereket nevelnek, tanítanak. Így hát nálunk az ipariskolák az iparosok nevelésére igen csekély arányban folynak be.

Mivel tehát világos, hogy e fennálló intézmények nem alkalmasak a a cél elérésére — más eszközökhöz kell nyulni.

Én abban a nézetben vagyok — és itt részben mások tanulmányait is felhasználom — hogy kisebb, locais természetű reform nem elégséges. Ezen csak az egész társadalom együtt, vagy az állam segíthet. És pedig a segédi pályát emelni, majd nem az intelligens pályák sorába kell helyezni. Ez pedig csak az által érhető el, ha a segédi osztálynak épügy, mint bármely társadalmi osztálynak bizonyos társadalmi állást és bizonyos kedvezményeket biztosítunk. Mondjuk például adjunk nekik, megfelelő tanulmányaik elvégzése után önkéntességi jogot. Ez már egy olyan körülmény, amelynek következtében nem lenne olyan lenézett a segédi pálya és jobb kedvvel lépne arra az ifjuság. Természetesen megkövetelendő lenne, hogy e jog biztosítására megfelelő iskolákat végezzen az illető. És pedig: a tanonc-évek előtt legalább két középiskolát, vagy polgári iskolai osztályt kelljen végeznie; a tanonc-évek alatt kell, hogy az elméleti és gyakorlati képzés karöltve járjon; amaz az üzletben, ez az iskolában sajátítandó el. De nem ám este 8—10 óra között, mikor már a tanonc teste-lelke is el van csigázva, hanem legkésőbb 6—8 óra között és pedig heti 7 órában. S ha a tanonc a harmadik év leteltével vizsgáit sikeresen letette nyer képesítést arra, hogy a rea. nézve felsőbb, — a segédek iskolájába járjon, mely egy évi tanfolyamból áll.

Ez a tanfolyam felajánlódna az iparosoknak az iparos ifjak Társulatának. A kereskedők részéről a kereskedő ifjak társulatának. Ez egy év alatt — egy év mondom, mert a segédek gyakran vándorolnak városról-városra, de a legtöbbje kihuzza

egy évig egy helyen — elvégzendő volna az iparosoknál úgy, mint a kereskedőknél azok a tudni valók, melyek nélkül értelmes és szakképzett kereskedő és iparos nem existálhat: könyvelés, ipar- és kereskedelmi jog ismerete, kereskedelmi számtan, biztosítástan, áru ismer. stb.

A ki aztán a vizsgát itt is sikeresen letette, nyerjen egyéves önkéntességi jogot, vagyis jogosultságot, hogy csak egy évig kelljen szolgálnia, ha utóbb tisztí karbojtót nem is kap.

Ez egy kedvezmény; s az állam dolga lenne meghatározni, lehet-e és minő kedvezményekben részesíteni még a kereskedő és iparos segédekét.

A főnökökről természetesen fel kell tételni, hogy az ily célból felvett tanoncokkal nem végeztetnek szolgálai munkákat, hanem e dolgokat alantasabb rangú személyekkel végeztetik el. Sőt elenkezőleg, amennyiben lehetséges, igyekezzenek ők oktálni.

Ez utóbbiban egyébként nem igen bízom — mert erre az üzletben tényleg kevés az idő és alkalom. Elég lenne, ha tanonczaikat pontosan elküldenék az iskolába s ne igyekezzenek az iskoláért, csak azért, hogy tanoncaik pár órával többet töltsenek az üzletben. Sajnálják az időt, mivel az idő pénz. S ha az időt sajnálják, mennyivel fukarabbak akkor, ha tényleg áldozniok kell valamit e célra, mi utóvégre is csak saját hasznukra fordul vissza. Egy példát mondok el; A »kaposvári kereskedő ifjak társulata« mely 1887. óta fennáll s melynek célja a kereskedő segédek további tudományos képzése és a társadalmi téren az egyesülés előmozdítása célja

végre a társulat beteg tagjainak anyagi segélyezése — ma a kereskedők részvétele következtében (tisztet a kivételeknek), oly anyagi helyzetben van, hogy kétséges annak további fennállása. Egyesületnek, mely ily humanus célokat tűz ki maga elé, nem szabad, hogy tönkre menjen. Annak idején, mikor a jelenlegi tisztikar elfoglalta állását, felhívást, kérelmet bocsájtott közzé, hogy támogassák az együletet, fizessenek évenként 4 (mond négy) forintot, melylyel szemben kapnak, ez egylet dusan fészertelt könyvtárából hetenként esetleg 4 könyvet olvasni, eljárhatnak az egylet helyiségebe, hol napilapok rendelkezésükre állanak, Ezenfelül nem lehet rájuk nézve közömbös a segédek érdeke. Négy száz felhívást 17 jelentkezés követte (ez sem mind kereskedők részéről) szomorú örömatatója a könyvek szükségének, mi ismét az intelligenciára vet árnyékot (ismét tisztelet a kivételnek). Pedig ha annak a pénznek közvetlenül semmi hasznát nem vennék, mit az ilyen célra adnak: megtehetik segédek érdekében.

Az iparos ifjak társulatáról már sokkal örövendetesebbeket lehet elmondani, igaz, hogy ez a betegsegélyezéssel együtt jár, de hát ezt az előbbi együletnél is meg lehetne tenni. Bár mint mondom, én ezt az együletet is csak akkor látnám hivatásnak teljesítésében, ha az említett célt szolgálja.

Pedig amíg ez, vagy valami hasonló dolog nem történik, addig nem fognak ifjaink a kereskedelmi és ipari pályára menni. A ki jobbat tud, mondja el ezen a helyen, én örülök, ha valami jobbat hallhatnék. De kereskedelmet, ipart, jó kereskedőket, ügyes iparosokat

pénzen teremteni nem lehet, pénzen új találmányokat sem teremteni, illet csak ügyes iparosoktól várhatunk. Qod erat demonstrandum: ne csodálja tisztelt cikkíró ur, ha középosztályunk retteg és irtózik tehetséges fiait a mai viszonyok mellett kereskedelemre, mesterségre adni.

Egy kereskedő.

— Valóban legnehezebb dolog reánk nézve ha Kaposvár rt. város rendtelenségeivel kell napról napra foglalkoznunk, és bár a panaszok ötvenedik részét elhallgatjuk, mégsem térhetünk ki egészen a közjó, a közérdek megsértése miatt lépten nyomon emelt panaszok elől.

Mi történt ugyanis legújabbban? Hat csak az, hogy van a városnak egy rendőr őrmestere, aki megvett a város tövében egy szőlőt, de nem azon célzattal, hogy azt rendeltetésének, t. i. szőlőnek használja, hanem elkezdte belőle a földet eladni és elhordatni, részben pedig valynak vettette meg és így adta el.

Hogy minő kellemetlenség származik ezáltal részint a közlekedés akadályozása, részint pedig egyéb szempontokból, azt ezuttal vázolni nem akarjuk, hanem reá térünk a legutóbbi dolgokra, a melyeket a felhangzó panaszok miatt ma már elhallgatnunk nem lehet.

Már előzőleg megtörtént az, hogy ezen rendőrségi vezető föld »geseft«-je a »Zrinyi utcá«-nak a város által drága pénzen épített köves útját az elhullatott homok és földdel úgy eltemettette, hogy ott többé köves út nem volt, hanem járt a közönség az ő kapzsisága miatt, ha nedves idő volt térdig érő sárban, ha pedig száraz volt az időjárás akkor szemrikító és fullasztó porban. Nem volt a városnak gazdasági fellépőse, nem volt rendőrsége aki ezt észre

T Á R C S A.

Emlékezés.

— A »Somogyi Ujság« eredeti tárcája. —

... Emlékszem, emlékszem,
Meg újra átérzem ...
S visszavágyom újra, —
De, hasztalan' vágyom:
Romban hever immár
Eszményi világom ...
Mi volt az is? — Csak egy
Vigasztalan álom ...
Elmult. Fölébredtem;
El sem alszom többé:
Élem a rut valót —
Örökkön-örökké! ...

Pedig — olyan szép volt:
Dertős, mint az égbolt ...
... Ott ültem a parton.
Elmerengve néztem,
Mint játszik a napfény
A nagy tó tükrében ...
Édes — kínos vágyban,
Szép álomlátásban
Reszketett a lelkem ...
Emlékszem ... Emlékszem ...

Zeng-bong altató 'dalt
Balaton zugása;
A nap lassan száll le
Badacsony ormára ...

Ott reszket a vizen
Sötétsáros szíjben
Ős Szíglit árnya ...

Te itt vagy, mellettem ...
Kezed a kezemben ...
Lehelleted' érzem:
Az arcom ég tőle ...
Lángban áll a vérem ...
Szikra száll belőle
Vigyázz! ... Megégetlek! ...
... Szeretlek ... Szeretlek! ...
Nem! ... Ne balld e szómat
Öröletem beszél ...
Ugy-e, nem hallotad?
Elkapta, el, a szél ...
Elkapta, elvitte ...
Hadd vigye ... hadd vigye!

Kerüljük a szót —
Minek is beszéljünk?:
Az egymás szeméből,
Szemünk, beszédjéből
Ugyis mindent értünk ...
Mindent, amit érzünk ...
Le van ottan írva
Szerelmünk, bánatunk —
Nagyobb szerelemlről,
Nagyobb búbanatról
Szóval nem szólhatunk ...
... Csitt! ... csak ki ne mondjuk:
Inkább csak — olvassuk ...

Olvassom; olvasom;
Szívemet altatom ...
»Szeretlek! Imádlak! ...
Átkozlak! ... Megáldlak! ...

Éltem' benned élem
Tied testem, lelkem
És tudom és érzem,
Te is szeretsz engem ...
Csakhogy, ám, tebenned
Harcot kezd a jellem.
Látod — én szeretlek
Adott szavam ellen! ...
»De nékem nem szabad
Igy szeretni téged ...
De nem szabad éngem
Igy szeretni néked! ...

Csitt! ... Zug a Balaton ...
Hallgatom ... Hallgatom ...
S megsajdul a szívem ...
Gyors képzelet — szárnyon
Multamat, jövőmet
Suhánva bejárom:
Nincs abban, sem ebben
Semmi derűs, fényes —
De a jelen ... az ... az ...
Feledhetlen, ... édes! ...
... Csak az a kár benne,
Hogy a jövő perobe
Ez is — multá válik,
S az marad — halálíg ...

Ime, már el is mult:
Nem jelen már ez sem;
Messze, távolba fut,
Hogy ott ködbe vesszen ...
... S mindabból a szépből
Mi maradt meg nékem?
Csupán ez az egy szó:
»Emlékszem, ... Emlékszem! ...

vette volna. Hallgatott hát a közönség és türel!

Most aztán, hogy belátta a rendőrmester miszerint neki minden szabad eladta szőlőjének dombját a vasuti átjáróhoz, és ennek arután nem csak az lett a következtetése, hogy a város által a múlt tavasszal ismét megkövezett utat megint teljesen eltemették, hanem ma már a nyílt-uczán a folyvást közlekedő, 30—40 kocsi annyira akadályozza a közlekedést, hogy a „Kaposhegyre” járó szállószármak még gyalogosan sem tudnak elmenni.

A „Szigetvári” és „Zrinyi” ucza üzleteit pedig kinyitni lehetetlen, mert azonnal tele lesz porral. Az ucza járók meg akár csak a Szahara sivatagon mennének keresztül.

Felhívjuk első sorban ezen dolgokra Kaposvár Rt. város polgármesterének másod-sorban pedig tanácsa figyelmét járjanak végére a közönség érdekében, vajjon ezen rendőrmester bejelentette-e ezen földhor-dással egybekötött pusztításokat? Meglett-e rendesen, törvényszerint hallgatva a hely-előjáróság? Bele egyeztek-e a szomszédok, kiket nagyban érdekel, mert birtokuk mel-lett több öl mélységű partot csatolt? Ha mind ez megtörtént meglett-e neki adva a szabályszerű engedély vagy sem? Ha meg-lett adva ő nem bűnös, ha nem lett meg-adva, meg kell őt büntetni szigorúan, be kell tiltani a további rendtelenséget; mert hát egy városrész közönsége nem szenvedhet egy ember anyagi érdeke miatt, ha mind-járt az illető városi rendőrmester is!!!

Felhívjuk mindezekre a legkomolyab-ban a városi hatóság figyelmét.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel fel-kérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy kinek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szívesek legyenek, ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadóhivatala.

De, nem baj! Legalább,
Ha képezet — szárnnyon
Az elmúlt időket
Majd újra bejárom:
... Fennen, büszke szóval
Elmondhatom azt is —
Hogy volt életemben
Egy-két derült nap is!...

S akkor Rád gondolok...
Eringat az emlék:
Mint, ha ott, a parton
Te melletted lennék...
Mint, ha visszaélném
A letűnt időket —
Soha, soha többé
Vissza nem jövök...
S rám ragyog a múltból
Ujra az a két szem...
... Amíg álmodozva
Derűs, szép napokra
Emlékszem... Emlékszem!

Fonyód 98.

Pete Márton

— **Ő felsége** a király születésnapja alkalmával a helybeli összes felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteleteket tartottak, buzgón imádkozva az egék Urá-hoz, hogy jószágos királyunkat családja örö-mére és népeinek boldogságára még szá-mos évekig tartsa meg.

— **Kinevezés.** A király Gőnczy József kaposvári kir. törvényszéki jegyzőt a marcali-i kir. járásbíróshoz albirónak ki-nevezte.

— **A főgymnásiumban,** mint értesü-lünk, az előadások a berendezkedés miatt minden valószínűség szerint csak szeptember hó 15-én kezdődnek meg. A beiratások azonban a rendes időben, vagyis szeptember első napjaiban megtörténnek.

— **A helybeli tűzoltó egyesület** f. hó 15-én tartott bizottsági gyűlésén szolgálati ér-meket kaptak: 10 éves szolgálat elismeré-sül: Olofson Gusztáv volt helyettes fő-parancsnok, Peterka József helyettes fő-parancsnok, Gyarmathy János tűzrendészeti parancsnok, Valenta János mászó parancs-nok és Zsalakovics István őrsvezető. 5 éves kitüntetést nyertek: Berger Ignác főpa-rancsnok, Zrinyi József szivattyú osztály parancsnok, Harangozó Károly segéd tiszt és Rubiesek Mór mászó. Berger Ignác főpa-rancsnok, szép és lendületes szavakkal méltat-ta a kitüntetettek érdemeit, mire a gyű-lés végezt ért. — Nem értjük, hogy ezen ünnepélyt miért nem a nagyközönség jelenlétében tartották meg. Szeptember 4-én ugyanis nagy népnépnepélyt tart a tűzoltóság, vajjon ennek nem-e egyik fényes pontját képezte volna a kitüntetések kiosztása? Különbben igen furcsának tartjuk, hogy már 10, sőt 5 évi szolgálat után is emlékérmeket osztogatnak. Nem kell annyira sielni. Vagy oly viszonyok uralkodnak tűzoltóságunknál, hogy ki 5 évig kibírja náluk, az megérdemli a kitüntetést? Ezt nem akar-jak hinni

— **Panasz.** Nem egyszer hívtuk fel az illetékes körök figyelmét arra, hogy a város néhány utcáján a por oly nagy mennyiség-ben gyűl össze, hogy arra járni kész beteg ség. Számos figyelmeztetésünknek mi fogat-tja sem lett, az öntöző kocsik még ma is szándékosan elkerülik a Baross-utcat és a pályaudvar előtti tért. Ez alkalommal nem szándékozunk e miatt is panaszkodni, az illetékes körök bizonyára úgy vannak meggyőződve, hogy a vasut előtti téren pornak kell lenni, hogy az érkező idegenek idejekorán megismerjék az itteni viszonyo-kat. Jelenleg csak arra akarunk figyelme-ztetni, hogy a vasuti töltésekhez a Donner-városból elhordott földmennyiség az utcá-kon elszórva oly portengert alkot, hogy a lakók és üzlet tulajdonosok éjjel-nappal kény-telenek lakásaikat zárva tartani. Ezen városrészben még a legöregebb emberek sem emlékeznek arra, hogy öntöző kocii arra járt volna,

— **Szerencsétlenség,** Mikola István gyékényesi lakost cséplőgépe elkapta és lábát bokájában leszakította. Az a cséplőgép már igen sok kellemetlenséget okozott Mikolának. Midőn megvette, a hátrálékos 130 ft vételárért megperelték, végrehajtást is vezettek ellene, melynek folyamán a 130 frtot a csurgói járásbíróshoz végrehajtójának megfizette. Ez azonban Amerikába szökött, a felvett pénzt véletlenül magával vitte. Mikolának persze újból meg kellett fizetni a pénzt, a múlt évben pedig a gyékényesi tanító hüvelk újat vitte el a gép, ezért is Mikolát fogták perbe és vétkei gondatlan-ság miatt olvasták rá szegény fejére a bűnös, Taval ősszel pedig a cséplőgép összees farcsai elétek, ezt kijavította, mire megtörtént az, hogy a telhetetlen gép nem elégedve meg mind azokkal a kellemetlen-ségekkel, melyeket eddig okozott, elvitte guzdája lábát,

— **Fürdő élet.** A balatoni fürdőkben nem igen lehet észlelni az idény előre-huladását. Mozgalmas mindenütt az élet,

akár csak a saison derekán. Mert hiába a Balaton csak Balaton marad. Szent-István napján is tömegesen rándult ki a kaposvári közönség, hogy élvezze a magyar tengert.

— **A vasuti felüljáró** megrepedt ellen-falával az illetékes körök még mindig sokat bajlódnak. Csak hallomás után írjuk erről a témáról és tudósításainkat, mert az építés helyére elő lényt nem bocsátanak, ki lévén adva a parancs, hogy odalépni bírság terhe mellett tilos. Nem tudjuk, hogy mire jó az a nagy titkolódzás, de elhibeti a tekintetes igazgatóság, hogy ez az eljárás az egyedüli oka annak, hogy arról a szerencsétlen felül-járóról, mely különben már kezdetől fogva igen elhibázott alkotás volt, oly furcsa nézetek keringenek. Hogy miért repedt meg az a szilárdan és a tervnek mindenben megfelelően épített ellenfal, azt talán csak a tervező ur tudja. Most a fal belső üregét is betonnal töltik ki és így remélhető, hogy a mögötte lévő földnyomásnak ellen fog álhatni. Ez a felüljáró már sok fejfájást okozott az illetékes köröknek. A töltés fel-hordásánál a roppant földmennyiség be-nyomta a közeli malomárkot, az ellenfal alapozásánál a durcolás bedült s midőn az egész alapozást újból kellett kezdeni, akkor bukkantak arra a hatalmas forrásra, a melyet nagy kár volt eltönni. Végül pedig megre-pett maga a fal. Csak aztán ezzel legyen már vége a kellemetlenségnek, mert az eddi-giek csak pénzáldozattal jártak de ha egy-szer a vasszerkezet fellepsz rakva, és a fala rajta nyugvó terhet nem fogja elbírnai, az már aztán igazán nagy baj lenne. A vasszer-kezet különben már meg is érkezett s annak felállítását csak a fal kijavítása hátráltatja. Mint halljuk, a vasszerkezet igen impozáns lesz. A közönség azonban sehog sem tud meg-békülni azzal a gondolattal, hogy az átjá-rásnál oly nagy kerülőt kell tenni s hozzá még dombra is kell mászni. Hát annak tényleg előnye is vannak; mert az eddigi hosszas várakozások elmaradnak, főleg pedig sokkal biztosabb lesz a vonatforgalom.

— **Nemzeti ünnep.** Augusztus 20-án Szt.-István emlékét ünnepli a magyar nem-zet: a magyar alkotmányos állam megalap-ítójának emlékét. A kereszténység „szent” névvel tisztelte fel halála után, de szent ő az egész magyar nemzetre is vallás-különbtség nélkül. A magyar nemzet kegye-lettel őrizi első királyi emlékét és augusztus 20-a minden időkre nemzeti ünnepként lesz felvéve a magyar ember naplájába.

— **A helybeli iparos-íjfaság** ugyancsak kitesz magáért. Egymás után rendezik a sikerült nyári mulatságokat s ez annál is inkább dicséretre méltó, mert városunkban oly furcsa társadalmi viszonyok uralkodnak, hogy egy mulatságot sem lehet összehozni. Derék iparosaink maguk közt oly kedélyes napokat rendeznek, hogy a szellemi aristok-racia méltán irigyelheti őket. Szt.-István napján a Csar erdőben rendeztek sikerült népnépnepélyt. Volt tánc, tréfás mulatságok s b. A jókedvű közönség csak a reggeli órákban oszlott szét.

— **E hó 20-án** a szigetvári tűzoltó-egyesület szépen sikerült zászlószentelést tartott Biedermann Ottóné egy szép zászlót ajándékozott az egyesületnek s azt szent-elték fel. Az ünnepély programja a következő volt: Előző este lámpion zene-menet a zászlóanya tiszteletére, mely alka-lommal az egész várost kivilágították. Az ünnepély napján 9 óra után Biedermann Ottónénál tisztelegtek, aztán táborimise volt s a zászlót megszentelték. Most a meg-szentelt zászló alatt díszfelvonultak a tűz-oltók a zászlóanya és kísérete előtt, a felvonulás után a tűzoltók között szolgálati ér-meket osztattak ki. Majd Salamon Gyula tb. főparancsnok arcképének leleplezése volt, innen társasébre mentek a tűzoltó a hol számos sikerült tosztot hallottan Délután 4 órakor az idegen tűzoltók, min egy 210-en a Zrinyiszobor elé vonultak

azt megkoszorúzták és innen a város nevezetességeinek megtekintésére mentek. Az ünnepélyt tánc zárta be.

— **Magas kort** ért el Goldberger Lázár berzencei lakos, ki a napokban halt el 102 éves korában, nagyszámu utódokat hagyva maga után. A mostani századvég emberi alig érnek el ily magas kort, már 25 éves korukban megöszülnek.

— **A 44-ik gyalogezred** — mint tudósítónk írja — 17-én Sásdról elindulva Dombóvár környékén gyakorlatokat tartott. A dobpergéstől egy arra haladó polgár lovai megbokrosodtak, de sikerült őket visszatartani. A gyakorlatok a legjobban sikerültek, az ezred bátran nézhette a nagygyakorlatok elé, a melyen őfelsége a király is jelen lesz.

— **A Jégkárosultak** segítsége. A dunántúli jégkárosultak segítségére a fővárosi tanács legutóbb tartott ülésén ötezer forintot szavazott meg, a jégeső által elpusztított vidékek lakói a földmívelési miniszter rendeletéből buza és rozs vetőmagot kaphatnak. E vetőmag szállítására nézve a kereskedelmi miniszter elrendelte hogy azok 50—60 százalékos kedvezményes viteldíj mellett szállíttatnak a magyar államvasutak és a magán vasutak vonalain.

— **Elgázolta** a vonat. A napokban Kaposvár közelében a robogó gyorsvonal a síneken játszadozó kis gyermeket elgázolt, kit a kerekék teljesen szétlőttek. Szülői a közelben dolgoztak, a kis gyerek pedig a töltésen a kavicsokkal játszadozott és nem véve észre a fejéje rohanó vonatot, a kerekék alá került.

— **Az italmérések** reformja. Az italmérési és a poharazási engedélyeket szabályozó és korlátozó új törvényjavaslat már elkészült és még ez év folyamán a képviselőház elé kerül.

— **Kik nyerhetnek** az építő ipar gyakorlásához igazolványt. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter az építő ipar gyakorlásához szükséges iparigazolvány kiállítás ügyében rendeletileg utasítja az I-ő fokú iparhatóságokat, hogy az eddigi gyakorlat-tól eltérőleg, jövőben a kőműves-, ác-, asztalos és kőfaragó mesterségben mint önálló mesterek csakis azok működhetnek, a kik valamely építő ipari téli tanfolyam teljes négy évfolyamát sikerrel elvégezték és ezt szabályszerű végbizonyítvánnyal igazolják és ezen felül még három évi gyakorlatot képesek felmutatni. Az építő ipar önálló gyakorlásához szükséges iparigazolvány csak is a fenti kellékek igazolása után azok részére állítható ki, kik különben az 1884. évi XVII. t.-cz. foglalt előírt egyéb feltételeknek megfelelnek.

— **A miniszter** köszönete. A honvédelmi miniszter Jankovich Tivadar gróf földbirtokosnak és Jankovich László gróf dr.-nak, Zalavármegye főispánjának, azon hazafias áldozatkészségükért, melynél fogva a »gróf Batthyány-Jankovich Ludovika alapítvány« tőkéjét együtt összesen kilencszáz forintnyi készpénzzel növelték, elismerő köszönetét nyilvánította.

— **A bíróság** köréből. A király Magay Sándor dr. szabadkai törvényszéki bírónak az ítélőtáblai cím és jelleg megadása mellett megengedte, hogy járásbírói minőségben a bajai járásbíróshoz helyeztessék át; Sárospatak József váci járásbírói albirót a szegvárdi ügyészséghez alügyészség, Gönczy József kaposvári törvényszéki jegyzőt a marczali járásbíróshoz albiróvá kinevezte.

— **Ertesítés.** A kaposvári polgári leányiskolában az 1898—99. tanévre a beiratások szeptember hó 1., 2., 3. és 4-én az igazgatói irodában naponta d. e. 9—12 óráig az osztályok sorrendje szerint eszközöltenek. Vidéki tanulók ezen napok bármelyikén jelentkezhetnek. A polgári leányiskola I. osztályába csak oly tanuló vétetik fel: a) ki életének legalább 10. évét betöltötte; b) kinek az elemi iskola negyedik osztálya

számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit elemi iskolai bizonyítvány vagy ennek hiányában felvételi vizsga útján igazolja. Megjegyzendő, hogy helyszűke miatt a felvételnél a jobb bizonyítvánnyal bíró tanulóknak adatik előny. A felvételi-, pótl- és javító vizsgálatok szept. 2. és 3-án délután 3 órakor fognak megtartatni. A polgári leányiskola II., III. és IV. osztályába felvétetik mindazon tanuló, ki koránál fogva beillik és azon osztályban megkívántató elközzültségéről felvételi vizsgálat után bizonyosságot tesz, vagy ebbeli ismereteit megfelelő hiteles polgári vagy felsőbb leányiskolai bizonyítvánnyal igazolja. A felvételre jelentkezők szülőik vagy helyettesítők kíséretében tartoznak megjelenni és bemutatni a keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt, iskolai- és oltási esetleg újra-oltási bizonyítványt. A magánvizsgálatok szept. hó 5-én d. u. 3- és 6-án d. e. 8 órakor tartatnak meg. A tanév szept. 5-én reggel 1/8 órakor »Veni Sanctus«-val ünnepélyesen nyitattik meg. A rendes tanítás szept. 7-én kezdődik. A polg. leányiskola négy osztályában felvételi és tandíj címén beiratáskor 13 frt 15 kr. fizetendő. Az évi 10 frt tandíj fizetése alól való felmentésért folyamodhatnak azon hatóságilag igazolt szegény, de jó magaviseletű tanulók, kik a megelőző tanévról a tek. iskolaszékhez címzett és beiratáskor igazgatónál benyújtandó kérvényük mellé legalább »jó« iskolai bizonyítványt mellékelnek. A francia nyelv és zene (zongora) mint rendkívüli tantárgy külön díjazás mellett taníttatik. A díjazás előleges havi részletben eszközölendő. A munkatanfolyamba felvételnek a négy polg. leányisk. osztályt végzett tanulók, kik a délutáni órákban nyerneek oktatást iparmunkákban, főként azonban a fehérművek és felsőruhák szabása és varrásában. (Kézi és gépvarrás). A munkatanfolyam egész évi tandíja 20 forint, mely összeg két részletben fizetendő le. A felvétel egy tanévre kötelező. A t. vidéki szülők és gyámok egyidejűleg értesíttetnek, hogy az új tanévtől kezdve az »Irgalmas Nővérek« elemi iskolájával kapcsolatos internátusában is nyerhet 10—12 pol. leányiskolai tanuló havi 15 frt mellett teljes ellátást. Vidéki tanítványok elhelyezéséről gondoskodik és bővebb szó- vagy írásbeli felvilágosítást készséggel nyújt: *Nagyé Csorba Mária*, igazgató.

— **A csurgói áll. segély.** ev. ref. főgimn.-ban a beiratások szept. 1—3 napjain lesznek és pedig I-én I., II. 2-án III., IV. 3-án V., VIII. oszt. tanulóknak. Tandíj s más fizeteni valók egy évre 33 frt 45 kr. köztartás — convictus — tíz óra 62 frt; bentlakás — internatus — tíz óra 50 frt. Tankönyveket az ifj. segítőegyesület ad minden tanulóknak csekély díjért. Minthogy az internatusba csak 62. tanuló lesz felvéve, az ideszándékozók mielőbb jelentkezzenek írásban az igazgatónál bizonyítványuk beküldése mellett. Aug. 31-én javítóvizsgálat. Szept. 2., 3., 5., 6., 7., írásbeli s 9-én szóbeli érettségi. *Dr. Vida Károly* igazgató.

— **A Nagyatádiak** Mezőhegyesen. Mint lapunknak írják, N.-Atádról tömegesen fognak elmenni Mezőhegyesre, hogy az országos hírben álló ottani gazdaságot, állattenyésztést, mezőgazdasági kiállítást megnézzék és tanulmányozzák. Igen helyesen teszik; bár a jó példát a többi m. városok, községek telkes gazdái is köveknék; az utazás költségeit számszorosán feléri az erkölcsi nyereség, mert ott lehet okulni és sokat tanulni.

— **Legujabb.** Lapunk zártakor értesülünk, hogy herceg Esterházy Pál Sopron vármegye főispánja és Kaposvár örökös ura elhalt.

— **Keleti J.** hirneves budapesti orthopaediai műintézet-tulajdonos IV. Koronaherceg-utca 17. szám ütlethezységét legnagyobbította és oly fényesen, mintaszerűen kezdte be, hogy az egész monarchiában

az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai műintézete, — hol cs. és kir. szab. sérvkötők, műlábak, műkezek, járó- és nyújtókészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint jótállás mellett készíttetnek, — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.

Szerkesztői üzenetek.

— **W. M.** »Istenem, mindenem van és még sincs semmim!« Sokat elgondolkozunk azóta e felett. Öszinte szívvel óhajtjuk, hogy legyen meg igazán mindene.

— **Kiváncsi.** Multikori tárcánkban nincs ellenmondás abban, hogy eleinte a leányok a nagy meleg és a por miatt nem akarnak az erdőre menni, később pedig a Jéppályára kíváncsiak. Mert kérem Párisban tudvalevőleg mesterséges Jéppályák is vannak. Azért kerül ez a mulatság nyáron személyenkint 5 francha. Köszönjük az érdeklődést!

— **Önkéntes.** A bevonulást a 24. évig el lehet halasztani, a kérvény a kerületi hadkiegészítő parancsnoksághoz címzve a városi katonai ügyosztálynál adandó be. Melléklendő az ajánlati lap Widmungsschein és az egyetem által kiállított bizonyítvány, melylyel az igazolandó, hogy tanulmányait ott folytatja.

— **Classicus.** Iliacos intra muros peccatur et extra! Mind a ketten hibások. Kár ily csekélységért a végletekig menni.

— **B. K.** Ha egy fiatal ember ok nélkül megsért valakit s később belátva hibáját, felkeresi az általa megsérteit személyt, ki még hozzá barátja is és bocsánatot kér tőle heveskedésért, az a fiatal ember nem gyáva. Kötelese magát teljesíteni, midőn bocsánatot kér. Ha ezt nem tette volna, hanem arra várt volna, hogy barátja őt provocálja, egyszerű krakeler volna. Ehhez hasonló esetet olvastunk nemrég Két jó barát, kik mindig a legjobb viszonyban éltek egymással, egy alkalommal meglehetősen összehákolkoztak. Az egyik, ki kitűnő vívó volt s már számos párbaja volt, harcvágyától elkapva, igen erős szavakkal ócsárolta ok nélkül barátját, mire ez a híres vívót arcul ütötte. A kihívás megtörtént s mikor a felek felállottak, a híres vívó ki a pofont kapta, eldobta kardját, sirva borult ellenfele karjába, bocsánatot kér tőle heveskedésért, mert belátta, hogy igaza nem volt. Nos, gyávanak nevezi Ont ezt az urat?

— **J. Mihály.** Köszönjük mely tudománnyal megírt remek cikkét, de miután lapunk terjedelme ily hosszú cikk teljes közlését meg nem engedi, jó lesz, ha egy szaklaphoz tetszik beküldeni. Szívélyes üdvözlét.

— **N. A. Szigetvár.** Tudósítását köszönjük. Felhasználtuk. Mäskor is kérjük tudósítását.

Nyílttér*).

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény: május 1-től szeptember 31-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

női bajokban s altesti bántalmakban.

Rendelő orvos **dr. BRUK J.** Nagy-köröna utca 23. az Országos egészségügyi tanács r. k. tagja. Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Pontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 órától kezdve. Állomási hely: **Ferencz-József-tér**, a régi Lloyd-épület közelében.

468. sz.
1898. vh.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dárdai kir. járásbíró-ság 1898. P. 406/2. számú végzése következtében Dr. Illés Samu ügyvéd által képviselt Weisz Miksa javára Nádas Alajos ellen 71 frt 17 kr. s jár. erejéig 1898. évi július hó 14-én fogánatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 783 frt 12 kr-ra becsült a következő ingóságok u. m.: különféle bolti cikkek és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n.-atádi kir. bíróság 1898. évi V. 183. számú végzése folytán 71 frt 17 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi január hó 1 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 20 frtban bírósággal már megállapított költségek erejéig N.-Atádon alperes lakásán leendő eszközzésére 1898. évi augusztus hó 30 ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékosók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is fogánatosíthatni fog.

Kelt N.-Atádon, 1898. évi aug. hó 16. napján.

SZABÓ JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó

SPECIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legelőkelőbb ezen nemben, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja célszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonság övvel

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntetve Brüsszelben arany-éremmel és díszokmánynyal.

Árak: egyoldalu 6 frt, kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer. orthopédiai fűzők, haskötők, göröcsérharisnyák és mindenféle gumiárúk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros Budapestén.
(Alapított 1878.) IV. Koronaherceg-utca 17. Sebészeti műszergyár
gázmotor erővel: IV. Rostély-utca 15. 2-14.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel becséréltetnek.

Hirdetések

jutányos áron

felvételnek

e lap

kiadóhivatalában.

KÖBÁNYAI KIRÁLY SÖRFŐZŐ

Részvény-Társaság.

Alaptőke 4,800,000 korona.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legújabb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az e nemű külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamata miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktekintélyek melegen ajánlják, különösen dr. Korányi Frigyes és dr. Kéti Károly egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használhatónak bizonyult.

Ideg bajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta-sörünk kétségtelenül valódi gyógyító szer.

Árak vidékre: Nagy láda: 60 kis palack 6 frt, betét 4 frt összesen 10 frt.

Kis láda: 30 kis palack 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt, budapesti vasúti állomásra szállítva u. ánvétellel.

Hőzapokig eltartható.

A ládért és palackokért adandó 4 forint illetve 2 frt betétet, azoknak bérmentes visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadják: Gyári iródánk, Kőbányán. városi iródánk; Budapest, VII., Kertész-utca 40. és helybeli főraktárosunk:

5—20.

Weinberger Imre.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főlöseges tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg. I üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

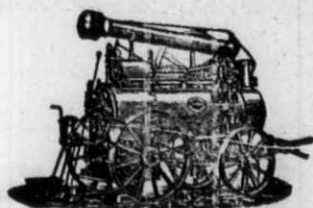
Zoltán Béla gyógyszertára BUDAPEST,

V., Nagykörönd-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.) Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban.

Postai megrendelések czime: Zoltán gyógyszertár Budapest.

Főraktár Kaposvárott

BABÓCHAY KÁLMÁN gyógyszer tárában

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomásra hozni, hogy 15 év óta fennálló gépműszaki üzletemben sikerült javításaimmal eddig több mint

25 garnitura gőzcséplő-gépet

menteltem meg a becseréléstől.

Amennyiben minden nagyobb hírnévnek örvendő gyárral összekötetésben van, netalán új gépvásárlásnál a legnagyobb bizalommal fordulhat a nagyérdemű közönség hozzám s ígérem, hogy szakképzettségem által oda törekszem, hogy teljes megelégedését kiérdemeljem.

Jó karban álló, kijavított gépek nálam is vannak raktáron; ez időben 2 drb. négy-, 1 drb. hat-, 2 drb. nyolc- és 1 drb. tizenéglőre- és többféle járgányos gőzcséplőgéppel rendelkezem, melyek jutányos áron el is adatnak.

Avult gőzcséplőgépek és varrógépek általam mindenkor becserélletnek.

Elvállalok mindennemű gép-javítást, új tüzszekevények készítését, esztérgálásokat, malomberendezéseket és rézöntést, nemkülömben, ha géptengely már egész láposra elkopott, saját találmányom szerint megacézolom, miáltal az új tengelynél is tovább tart.

Varró-gép javítást szintén jótállás mellett jutányos áron végezek. Újakat 25 frtt 1 feljebb árusítok.

Minden néven nevezendő épület vasalást önmagam készítek. mely munkámért bátran vállalom felelősséget is!

Miután jelenleg is folytonosan érkeznek különböző panaszok a házaló kontár-gépjavitók munkái ellen, főleg saját érdekében óva intem a közönséget, hogy azoktól tartózkodjék.

Becsés megrendeléseit bizalommal kérve maradtam teljes tisztelettel

Pozsgay Sándor

műgyetemi okl. gépész és műlakatos
Fő-utca, 53. szám.

21—30